

SITUACIJŲ, ĮVYKUS PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, TURĖJIMO SU SAVIMI AR PLATINIMO ATVEJAMS PROGIMNAZIJOJE, VALDYMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Situacijų, įvykus psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, turėjimo su savimi ar platinimo atvejams gimnazijoje, valdymo aprašas (toliau – Aprašas) nustato Telšių „Atžalyno“ progimnazijos (toliau – Progimnazija) darbuotojų veiksmus, įvykus psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, turėjimo su savimi ar platinimo atvejams Progimnazijoje, jos teritorijoje ar kitose vietose, kur vyksta ugdymo procesas: mokinių išvykų, renginių, ekskursijų metu, įskaitant pertraukas tarp pamokų (toliau – Progimnazijos teritorija).

2. Aprašo tikslas siekti kuo anksčiau nustatyti ir motyvuoti mokinius atsisakyti žalingų įpročių, laiku suteikti kompleksinę psichologinę, medicininę ar kitą pagalbą mokiniui ir šeimai, išvengti neigiamų medicininių, ekonominių, socialinių ir teisinių padarinių, susijusių su narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų neteisėtu vartojimu.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

ankstyvoji intervencija – psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos priemonės, taikomos mokiniams tada, kai nustatoma, jog jie vartoja psichiką veikiančias medžiagas, skirtos skatinti nevartoti šių medžiagų;

apsinuodijimas – patologinė organizmo būklė, kurią sukelia narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas;

apsvaigimas – psichikos būseną ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos narkotinės, psichotropinės, kitos psichiką veikiančios medžiagos;

medicininė apžiūra – specialių žinių ir reikiamą kvalifikaciją turinčių visų rūšių asmens sveikatos priežiūros įstaigų asmens sveikatos priežiūros specialistų, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikta teisė atlikti medicininę apžiūrą, atliekami veiksmai, kuriais nustatoma, ar mokinys vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, apsinuodijęs jomis;

narkotinės ir psichotropinės medžiagos – gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios įrašytos į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, patvirtintus sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 5 (Žin., 2000, Nr. 4-113);

psichiką veikiančios medžiagos – psichoaktyvios medžiagos, sukeliančios psichikos ir

elgesio sutrikimus, kurie klasifikuojami pagal 10-osios redakcijos Tarptautinę statistinę ligų ir sveikatos problemų klasifikaciją (TLK-10), pradėtą naudoti vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 1996 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 542 (Žin., 2001, Nr. 50-1758);

sveikatos priežiūros paslaugos – mokinio sveikatos būklės vertinimas, psichikos ir elgesio sutrikimų diagnostika, gydymas ir slauga;

mokinio atstovai pagal įstatymą – tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai.

II SKYRIUS

REAGAVIMAS, KAI MOKINYS TURI SU SAVIMI CIGAREČIŲ, ELEKTRONINIŲ CIGAREČIŲ IR PILDYKLIŲ ARBA (IR) RŪKO CIGARETES, ELEKTRONINES CIGARETES MOKYKLOS TERITORIJOJE

4. Progimnazijos darbuotojui pastebėjus, kad mokinys Progimnazijos teritorijoje su savimi turi cigarečių, elektroninių cigarečių ir/ar elektroninių cigarečių pildiklių arba rūko mokyklos teritorijoje:

4.1. nedelsdamas mokyklos darbuotojas informuoja apie tai mokinio atstovus pagal įstatymą ir **mokyklos vadovą** ar jo įgaliotą asmenį;

4.2. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo **nedelsdamas** kartu su pagalbos mokiniui specialistu inicijuoja pokalbį su mokiniu;

4.3. pokalbio metu išsiaiškinus, kad mokinys turi cigarečių, elektroninę cigaretę ar (ir) pildyklę ir mokiniui sutikus parodyti daiktus (Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams 2012m. rugpjūčio 28 d. Nr. V-1268), mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo paima turimus draudžiamus daiktus ir užfiksuoja individualaus pokalbio lapą. Neradus pas mokinį draudžiamų daiktų arba nesutikus parodyti, informacija taip pat užfiksuojama individualaus pokalbio lapą.

5. Mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo:

5.1. informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą apie vykusį pokalbį su mokiniu, jei draudžiamų daiktų nebuvo rasta;

5.2. kviečia mokinio atstovus pagal įstatymą į mokyklą, jei draudžiami daiktai buvo rasti arba daiktų nesutiko parodyti;

5.3. pokalbio metu su mokiniu, jo atstovais pagal įstatymą ir socialiniu pedagogu informuoja apie sutarties, mokinio elgesio taisyklių pažeidimą, taikomas drausmines priemones ir paaiškina, kad surinkta informacija bei draudžiami daiktai perduodami policijos komisariatui, informacija Valstybės vaiko teisių apsaugos tarnybai;

5.4. parengia pranešimą apie įvykį, prideda paimtus daiktus ir kitus įrodymus, perduoda policijos komisariatui.

6. Mokyklos vadovo paskirtas asmuo:

6.1. informuoja apie įvykį **visuomenės sveikatos specialistą**, vykdančią sveikatos priežiūrą mokykloje;

6.2. **sustiprina prevencinę veiklą** mokykloje: organizuoja prevencines veiklas ir tikslinę prevenciją (jei reikia) kartu su bendruomenės pareigūnu;

6.3. parengia informaciją ir **informuoja mokinių tėvus per elektroninį dienyną pakartotinai apie draudžiamų daiktų turėjimą mokyklos teritorijoje pasekmes.**

III SKYRIUS REAGAVIMAS, KAI MOKINYS APSVAIGĘS/APSINUODIJĘS PSICHOAKTYVIOSIOMIS MEDŽIAGOMIS PROGIMNAZIJOJE

7. Progimnazijos darbuotojui įtarus, kad mokinys mokyklos teritorijoje yra apsinuodijęs psichoaktyviosiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:

7.1. Nedelsiant **teikia mokiniui pirmąją pagalbą**, vadovaudamasis mokyklos pirmosios pagalbos organizavimo tvarka;

7.2. Nedelsdamas **mokyklos darbuotojas informuoja apie tai mokyklos vadovo** įgaliotą asmenį bei visuomenės sveikatos specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą mokykloje.

8. Mokyklos vadovo įgaliotas asmuo:

8.1. telefonu skubiai apie tai **informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą**;

8.2. mokinį veža į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, **jį lydi mokyklos administracijos įgaliotas atstovas ar jo paskirtas asmuo** ir lieka su nukentėjusiuoju, kol atvyks informuoti telefonu mokinio atstovai pagal įstatymą arba jų įgaliotas asmuo. Nepavykus susisiekti su vaiko įstatymiais atstovais, privaloma informuoti **Vaiko teisių apsaugos skyrių** pagal mokinio gyvenamą vietą.

9. Mokyklos vadovo įgaliotas asmuo:

9.1. **nedelsdamas, bet ne vėliau nei 24 val. informuoja** apie mokinio apsinuodijimą psichiką veikiančiomis medžiagomis **teritorinės policijos įstaigą, Vaiko teisių apsaugos skyrių** pagal mokinio gyvenamąją vietą ir **Švietimo ir sporto skyrių**.

10. Mokyklos vadovo paskirtas asmuo:

10.1. **organizuoja tolesnę pagalbą mokiniui** ir jo atstovams pagal įstatymą bei visai mokyklos bendruomenei;

10.2. **sustiprina prevencinę veiklą** mokykloje: organizuoja prevencines veiklas ir pokalbius atskirose klasėse ir tarp mokyklos darbuotojų;

10.3. parengia informaciją ir **informuoja mokinių tėvus (globėjus, tėvus, rūpintojus) per elektroninį dienyną pakartotinai apie draudžiamų daiktų turėjimą mokyklos teritorijoje ir pasekmes.**

IV SKYRIUS TOLESNĖS PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI, MOKINIO ŠEIMAI IR MOKYKLOS BENDRUOMENEI

11. Informuoti mokinį ir jo atstovus apie asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir psichologines konsultacijas teikiančias institucijas, įstaigas, organizacijas (įstaigų sąrašas, adresai, telefonai, teikiamos paslaugos).

12. Pasitelkti mokyklos vaiko gerovės komisiją (VGK). Mokinio elgesys kartu su mokinio atstovais aptariamas VGK posėdyje, numatant tolimesnius mokinio elgesio korekcijos veiksmus.

13. Tinkamai informuoti mokyklos bendruomenę įvykus įvykiui. Atskirose klasėse ir tarp mokyklos darbuotojų rengti pokalbius apie tai kas įvyko.

14. Informacija apie mokinius, vartojančius psichoaktyvias medžiagas, neviešinama. Ši informacija prieinama tik asmenims, kurie tiesiogiai susiję su problemos sprendimu, ir gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas. Esant pagrįstiems įtarimams ar faktams, kad mokinys vartojo psichotropines medžiagas, privalo informuoti jo atstovus pagal įstatymą apie galimybę dalyvauti Ankstyvosios intervencijos programoje, inicijuoti susitikimus su tėvais ir vaiku, kad jie kreiptųsi dėl dalyvavimo programoje savanoriškai.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Informacija apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją skelbiama Progimnazijos internetinėje svetainėje, elektroniniame dienynė.

17. Progimnazijos bendruomenės narių informavimas vykdomas veiksmingai ir etiškai, vengiant triukšmingo aktyvizmo.

18. Medicininė apžiūra atliekama ir kitos reikiamos sveikatos paslaugos teikiamos asmens sveikatos priežiūros įstaigose Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Asmens sveikatos priežiūros specialistai, nustatę, kad mokinys vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, informuoja mokinį ir jo atstovus apie tai ir apie institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias atitinkamą medicininę, psichologinę, socialinę, teisinę pagalbą.

20. Informacija apie mokinius, vartojančius narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, arba mokinius, turinčius priklausomybę nuo šių medžiagų, turi būti disponuojama tiek, kiek reikalinga mokinio teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant teisės į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Su Aprašu supažindinami visi Progimnazijos bendruomenės nariai.
